

# Forhåndsmelding med forslag til utredningsprogram for kai og fiskebehandlingsanlegg i Barentsburg

Forslag til utredningsprogram i henhold til svalbardmiljøloven §59 og forskrift om konsekvensutredninger og avgrensning av planområdene på Svalbard (FOR-2002-06-28-650).



Versjon/dato: 00/18.12.2020



*Закрытое акционерное общество  
«Арктик Ресурс»*

**ЛРО**

## **INNHold**

1.	FORORD	2
2.	BESKRIVELSE AV TILTAKET	3
2.1.	Kaianlegg	3
2.2.	Bygninger	5
2.3.	Produksjon	5
3.	LOKALISERING	6
4.	FORHOLD TIL GJELDENE AREALPLANER OG LOVVERK	7
5.	UTREDNINGSTEMA	9
5.1.	Forslag til utredningstema:	9
5.2.	Naturmiljø	9
5.3.	Landskap	10
5.4.	Kulturminner og kulturmiljø.	10
5.5.	Rasfare	10
5.6.	Områdestabilitet	11
5.7.	Forurenset grunn	11
5.8.	Luftforurensning	12
5.9.	Annen virksomhet	12
5.10.	Trafikk og transport	12
5.11.	Teknisk infrastruktur	13
5.12.	Forskning	13
5.13.	Turisme og friluftsliv	13
5.14.	Barn- og unge	14
5.15.	Bolig	14
5.16.	Samfunnsikkerhet og beredskap	14
6.	MEDVIRKNING OG KOMMUNIKASJON	14
7.	FORMELL SAKSGANG	15
8.	FRAMDRIFTSPLAN	16

## 1. FORORD

Arctic Resource Norge AS (AR) har siden 2012 arbeidet med et mål om å opprette fiskebehandlingsanlegg for fisk, krabbe og/eller reker fanget i Barentshavet. Varmere klima og ismeltingen gjør at fiskeområdene i Barentshavet blir større. Ved etablering av et fiskebehandlingsanlegg på Svalbard kan man korte ned avstanden fra der fisken fanges til der den leveres. Mangel på landingsforskrift har tidligere ikke gjort dette mulig, men i september 2019 ble landingsforskriften gjort gjeldende også for Svalbard.

LPO arkitekter er engasjert av AR for å utarbeide et utredningsprogram for særskilt konsekvensutredning av kai- og fiskebehandlingsanlegg i Barentsburg.

AR har i samarbeid med LPO vært i dialog med Sysselemanden og i april 2018 ble det stilt krav om særskilt konsekvensutredning iht. sml § 59 og forskrift om konsekvensutredninger og avgrensning av planområdene på Svalbard (FOR-2002-06-28-650).

Trust Arktikugol (Trusten) er planansvarlig i Barentsburg og skal i henhold til planveilederen for Svalbard sørge for å gjennomføre en løpende planlegging for bruk og vern av arealene i planområdet i tråd med svalbardmiljøloven. Planansvarlig har ikke myndighet til å vedta planer, men skal oversende ferdigbehandlede planforslag til Sysselemanden.

Arealplanen til Barentsburg er under revisjon og fiskebehandlingsanlegget tar sikte på å bli innarbeidet i arealplanen.

Ordforklaring:

*Fiskebehandlingsanlegg* brukes som samlebetegnelse for et anlegg (kai og bygninger) som mottar og eventuelt behandler fisk, krabbe og/eller reker.

## 2. BESKRIVELSE AV TILTAKET

Det vil utarbeides KU for kai- og fiskebehandlingsanlegg i Barentsburg. Det er ulike muligheter og utfordringer for behandling av de ulike artene og der det er relevant vil det utredes konsekvenser for hver enkelt art. Konsekvensutredningen skal utrede både det fysiske tiltaket (kai- og produksjonslokaler) og driften av anlegget.

### 2.1. Kaianlegg

Tiltaket krever direkte tilgang til kai og egnede lokaler. AR har behov for å etablere nytt kaianlegg (ca 10 000 m<sup>2</sup>) med plass til produksjonslokaler. Anlegget ønskes etablert sør for eksisterende kullkai. Det foreligger 2 alternative tomter innenfor området markert i kartet under, begge skal utredes i konsekvensutredningen.



Aktuelt område markert med rødt.



*Alternative tomter innenfor det aktuelle området. Begge tomtene skal utredes.*



Utkast til organisering og utnyttelse av tomta. Se forrige oversiktskart for plassering av tomt. III.: Artic Resource

## 2.2. Bygninger

Anslag viser behov for ca 7800 m<sup>2</sup>:

- 1. Fryser, plass til 3000 t, ca 3000 m<sup>2</sup>
- 2. Lager, ca 1000 m<sup>2</sup>
- 3. Produksjonsbygg, ca 3000 m<sup>2</sup>
- 4. Produksjonsbygg 2, ca 800 m<sup>2</sup>

## 2.3. Produksjon

Formål med anlegget er å motta, behandle og eventuelt foredle:

- Bunnfisk
- Krabbe
  - kongekrabbe og snøkrabbe (krabbe-opilio)
- Reker

Utfallet av konsekvensutredningen vil avgjøre hvilke arter det er mulig å motta, behandle og foredle.

Anlegget anslår å ha en behandlingsskapasitet på:

- Bunnfisk og tilleggsfangst: opptil 30 tonn/ døgn.
- Krabbe: opptil 30 tonn/døgn
- Reker: opptil 8 tonn/døgn

Fiskebehandlingsanleggets drift planlegges slik at råvaren skal leveres på forskjellige dager slik at det bare bearbeides én art samtidig. Hvis forskjellige arter leveres samtidig, skal den arten som kommer til å bearbeides senere, oppbevares på kjølerommet. Levende krabber skal for eksempel mottas, veies, graderes og sendes til kar med sjøvann og lufttilgang. I slike kar kan krabber oppbevares levende i opptil 35 dager

Bruk av saltvann: opptil 455 m3 pr. døgn.

Bruk av ferskvann: opptil 110 m3 pr. døgn

Forbruk av strøm: 1200 kWh

Fryser beregnet på å lagre 3000 tonn samtidig lastning.

### 3. LOKALISERING



Kartutsnitt fra Isfjorden med Barentsburg markert med rødt og Longyearbyen med svart. Kart hentet fra Norsk Polarinstitutt's karttjeneste TopoSvalbard.

Barentsburg er vurdert som en godt egnet lokalisering på grunn av nærhet til fiskefeltene og tilgjengelig infrastruktur. Barentsburg ligger ved Isfjorden på Svalbards

vestkyst i sidefjorden Grønfjorden. Det er 40 km i luftlinje mellom Barentsburg og Longyearbyen.

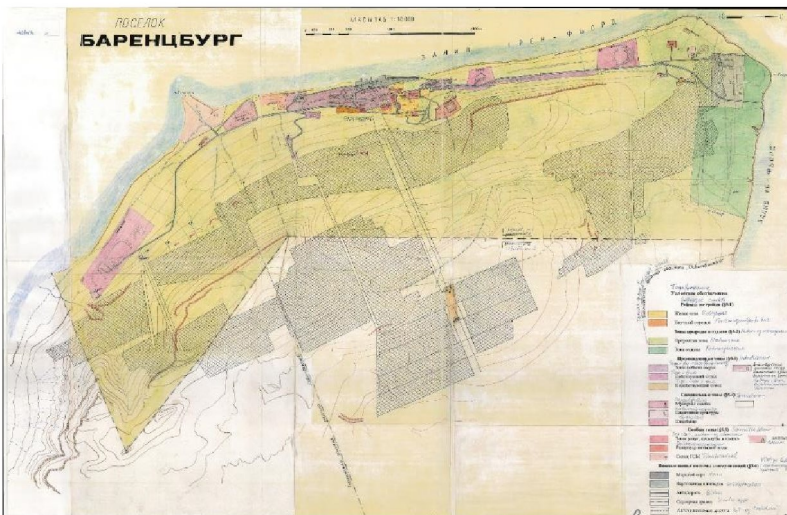
Klimaet blir varmere og isen i Arktis smelter, noe som fører til at fiskefeltene i Barentshavet blir stadig større og trekkes nærmere Svalbard. Det er attraktivt å kunne etablere et fiskebehandlingsanlegg på Svalbard for på denne måten være nær råvarene og spare tid og ressurser på transport fra fiskefeltet til fiskebehandlingsanlegget.



Ortofoto av Barentsburg sentrum med kai og ønsket lokalisering markert med rødt. Ortofoto hentet fra Norsk Polarinstituttets karttjeneste TopoSvalbard.

#### 4. FORHOLD TIL GJELDENE AREALPLANER OG LOVERK

Gjeldende arealplan for Barentsburg ble vedtatt 2004 og består av et arealplankart med formål, tegnforklaring og forklarende notis.

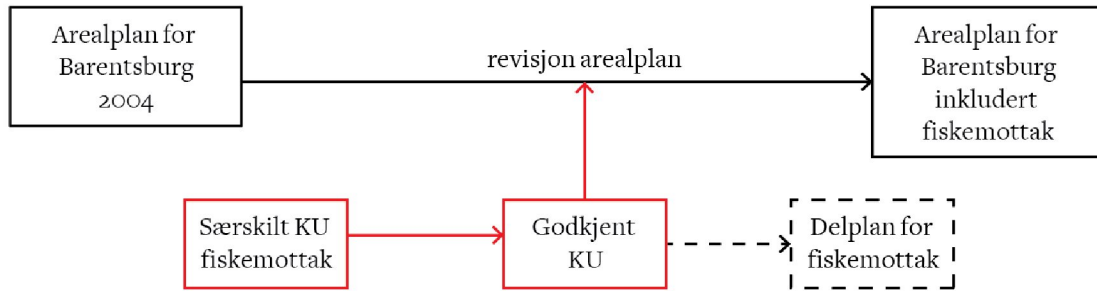


Gjeldende arealplankart for Barentsburg

Tomta som skal vurderes er i dag avsatt til grønt og rekreasjon og driftsområde i den gjeldende arealplanen.



Trust Arktikugol (TA) er planansvarlig i Barentsburg og har siden 2015 arbeidet med ny arealplan i Barentsburg. Arealplanen skal legge til rette for videreutvikling av forskning og turisme, videreføring av kulldrift og sette av arealer for etablering og drift av fiskebehandlingsanlegg. Planen skal verne og ivareta kulturminner og sette rammer for kartlegging og håndtering av forurensning i grunnen og i bygningsmassen. LPO arkitekter er plankonsulent for TA og har derfor god oversikt over planprosessen med beskrivelser, kart og bestemmelser. Fiskebehandlingsanlegget tar sikte på å innarbeides i arealplanen for Barentsburg.



*Prosess konsekvensutredning og arealplan. AR tar sikte på å inkludere fiskebehandlingsanlegget i arealplanen. Etter godkjent KU vurderes framdriften og eventuelt behov og mulighet for egen delplan.*

## 5. UTREDNINGSTEMA

Målet med konsekvensutredningen er å belyse virkninger på miljøet, den lokale bosettingen og annen lovlig virksomhet. Tiltaket skal beskrives som en del av konsekvensutredningen. For hvert tema er både kjent, og behovet for ny kunnskap beskrevet. Det vil bli utarbeidet egne rapporter for enkelte av temaene som deretter danner grunnlaget for en samlet konsekvensutredningen.

### 5.1. Forslag til utredningstema:

#### Miljø

- Naturmiljø
- Landskap
- Kulturminner- og kulturmiljø
- Rasfare
- Områdestabilitet
- Forurenset grunn
- Luftforurensning

#### Samfunn (virkninger for lokal bosetting og annen lovlig virksomhet)

- Annen virksomhet
- Trafikk og transport
- Teknisk infrastruktur
- Forskning
- Reise- og friluftsliv
- Barn- og unge
- Boliger
- Samfunnsikkerhet og beredskap

Behovet for vurdering av virkninger utenfor planområdet er omtalt i temaer der det er vurdert som relevant. Avbøtende tiltak vil beskrives der det er relevant etter vurdering av virkninger.

### 5.2. Naturmiljø

Naturmiljø omfatter alt av planter og dyr på land og i vann. Håndtering av fremmed art og risikovurdering knyttet til dette er spesielt viktig.

- Vil tiltaket påvirke vegetasjon- og planteliv?
- Vil tiltaket påvirke dyrelivet?
- Vil tiltaket påvirke eller påvirkes av kilden til ferskvann?
- Virkninger utenfor planområdet

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Data fra naturbase.no, svalbardflora.no og ortofoto.
- Handlingsplan mot fremmede arter på Svalbard, rapport 1/2017

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- Beskrivelse av mottak, behandling av ulike arter og håndtering av avfall, herunder inert avfall, organisk avfall og vann.
- Grunnlagsundersøkelser:
  - Marint miljø
    - o Vannprøvetakingsprogram i henhold til Vannforskriften
    - o Prøvetaking og analyser av marine sedimenter
    - o Prøvetaking og analyser av marint biota
  - Terrestrisk miljø
    - o Kartlegging av botanikk

- Limnisk miljø (ferskvann)
  - o Kartlegging av biologisk mangfold i ferskvannskilde

#### *Dokumentasjon*

- Risikovurdering for håndteringen av fremmed art.
- Rapport med beskrivelse av og virkning på naturmiljøet innenfor og utenfor planområdet

### **5.3. Landskap**

Landskapsvirkninger av bebyggelse og kaianlegg.

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Foto og tidligere befaringer
- Størrelse, form og materialitet på fiskebehandlingsanlegget.

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- Illustrasjoner av hvordan anlegget framstår ift. landskapet og de eksisterende bygningene

#### *Dokumentasjon*

- Beskrivelse og visualisering av virkning på landskapet

### **5.4. Kulturminner og kulturmiljø.**

Tomta ligger nært flere automatisk fredete kulturminner i Barentsburg og rett nedenfor Svalbards største kulturminne, kullageret til Trusten.

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Askeladden: Riksantikvarens database over fredete kulturminner og kulturmiljø i Norge og på Svalbard

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag:*

- Befaring og visualisering av tiltaket

#### *Dokumentasjon:*

- Beskrivelse av kulturminner på og rundt tomta og virkningen tiltaket vil ha på dem.

### **5.5. Rasfare**

Temaet omfatter rasfare på land og under vann. Kaiområdene er i prinsippet utenfor rasfarlige områder, men det må undersøkes om en mer detaljert vurdering er nødvendig for det konkrete prosjektet. Denne må også sees i sammenheng med de geotekniske vurderinger i prosjektet, særlig gjelder dette potensiell rasfare i de bratte løsmasseskråningene bak kaiområdene. Her vil problemstillinger knyttet til stabilitet av skråninger med permafrost være relevante, også sett i lys av fremtidig klimaendring. Hvordan vil klimaendringer påvirke rasfaresituasjonen?

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Barentsburg Svalbard, Skredfarekartlegging for ny regionplan, Dok.nr. 20180711-01-R Rev.nr. 0/2018-12-21

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- Vurdere om det er behov for detaljering av skredfarekartleggingen som ble utført i 2018.

*Dokumentasjon:*

- Beskrivelse og kartlegging av rasfare ved tomta, risiko og hvilken påvirkning det kan ha på fiskebehandlingsanlegget. Kan gjøres i sammenheng med beskrivelse av områdestabilitet.

### **5.6. Områdestabilitet**

Temaet omfatter områdestabilitet på land og under vann. Områdestabilitet vil både omfatte mulig skredfare som berører byggetomten, og geotekniske vurderinger for kaiområder og bygg.

- Hvordan vil klimaendringer påvirke områdestabiliteten? Hva er dagens tilstand til aktivt lag og permafrost og hvordan vil klimaendringer kunne påvirke dette?
- Det må vurderes om kai kan fundamenteres ved oppfylling, eller om en pelet løsning er nødvendig. Et kaianlegg er ofte utsatt for store påkjenninger fra havis. Det vil også kunne ha innvirkning på eventuelle spunt eller pæleløsninger i vannkanten. Fundamentering av bygg må vurderes, og dette vil henge sammen med valgt løsning for kai. Stabiliserende tiltak for skråningene ned mot kaia kan være aktuelt.

*Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Kart og opplysninger fra Trusten fra bygging av eksisterende kaianlegg.

*Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- I utgangspunktet antas det at grunnboringer fra flåte vil være nødvendig inkludert laboratorieundersøkelser. Bløte, marine sedimenter som silt og leire kan forventes påtruffet, og omfattende stabilitetsberegninger må utføres.
- Vurdere behovet for grunnundersøkelser på land.

*Dokumentasjon:*

- Rapport med resultatene fra grunnundersøkelsene, mulige fundamenteringsløsninger og virkninger av disse.

### **5.7. Forurensset grunn**

Temaet omfatter grunn på land og under vann.

- Hvilke tiltak må til for å eventuelt unngå spredning og/eller fjerne den eventuelle forurensningen?

*Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Grunnforurensningsdatabasen med tilleggsopplysninger fra Sysselmannen, Trusten og Miljødirektoratet.
- Det er registrert en lokalitet med forurensset grunn i område med tilknytning til tomta.
- Utslippstillatelser og resultater fra miljøovervåkning i området.

*Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- Fase 1-kartlegging med gjennomgang av historisk aktivitet og identifisering av virksomhet som kan ha medført forurensning i grunnen og på sjøbunnen utenfor (industri, deponier, avfallsfyllinger, uhell/lekkasjer m.m.). Dette inkluderer gjerne intervjuer med folk med god lokalkunnskap. Tidligere dokumenter om forurensset grunn og sediment gjennomgås

- På bakgrunn av Fase 1-kartlegging, planene for prosjektet og krav fra myndighetene, gjennomføres om nødvendig prøvetaking og analyse av grunn og sjøbunn for å dokumentere dagens tilstand.

#### *Dokumentasjon*

- Rapport med resultatene fra prøvetaking på tomte (på land, i vann og luft) der en fagkonsulent vurderer hvorvidt tomte er forurenset og hvilke tiltak som evt. er nødvendig for å kunne bygge og drive produksjon.
- Risiko- og spredningsvurderinger

### **5.8. Luftforurensning**

Kartlegging og vurdering av påvirkning på/av luftforurensning.

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Utslippstillatelser og resultater fra miljøovervåkning i området.

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- Grunnlagsundersøkelser: Kartlegging av status på luftkvalitet

#### *Dokumentasjon*

- Rapport med resultatene fra prøvetaking der det vurderes hvorvidt tomte er forurenset og hvilke tiltak som evt. er nødvendig for å kunne bygge og drive produksjon.

### **5.9. Annen virksomhet**

Barentsburg er en companytown hvor hovedvirksomheten er i dag kulldrift. Trusten er kjent med AR sine planer om bygging av kai og fiskebehandlingsanlegg, og det er inngått en skriftlig avtale som tillater byggingen så fremt nødvendige tillatelser er gitt fra Sysselmannen.

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Dagens bruk av den eksisterende kullkaia.

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- Beskrivelse av transport til/fra tiltaket på land og vann.

#### *Dokumentasjon*

- Beskrivelse av virkning på annen virksomhet

### **5.10. Trafikk og transport**

Beskrivelse og vurdering av virkninger på og av skips-, scooter og biltransport innenfor og utenfor planområdet.

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Dagens båttrafikk innenfor og utenfor planområdet
- Skipstrafikk knyttet til fiskebehandlingsanlegget
- Planlagt lengde på opphold for arbeidstakere og behov for transport til/fra Barentsburg

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- Skipstrafikk

- Beskrivelse av størrelsen på skipene, hvor de kommer fra og hvor de skal til
- Beskrivelse av hvor lenge skipene ligger til kai kan også være relevant informasjon
- Transport av arbeidstakere og eventuelt andre forsyninger mellom Longyearbyen og Barentsburg

#### *Dokumentasjon*

- Beskrivelse av frekvens på trafikk, behov for transport og hvordan økt belastning fra transport til og fra fiskebehandlingsanlegget vil påvirke miljøet og eksisterende infrastruktur. Det må også beskrives hvordan fiskebehandlingsanlegget vil påvirke trafikken internt i Barentsburg og mellom Barentsburg og Longyearbyen.

### **5.11. Teknisk infrastruktur**

Hvilke virkninger vil tiltaket ha for teknisk infrastruktur?

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Behovskartlegging med utgangspunkt i tilsvarende produksjon på fastlandet.
- Tilgjengelig kapasitet i Barentsburg og antatt behov for kapasitet og forbruk.

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- Beskrivelse av behov for teknisk infrastruktur

#### *Dokumentasjon*

- Beskrivelse av virkninger ved økt behov for teknisk infrastruktur.

### **5.12. Forskning**

Hvordan vil fiskebehandlingsanlegget påvirke forskningen som foregår i Barentsburg i dag?

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Eksisterende og planlagt framtidig forskningsvirksomhet.

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- Beskrivelse av dagens forskningsaktivitet.

#### *Dokumentasjon*

- Beskrivelse av forskningsaktivitet og virkning av etablering av fiskebehandlingsanlegg.

### **5.13. Turisme og friluftsliv**

Hvordan vil tiltaket påvirke turisme og friluftsliv. Mye av turismen i Barentsburg er knyttet til friluftsliv som scooter- og hundekjøring.

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Turistaktivitet knyttet til Trustens turistfirma Grumant, turistaktivitet knyttet til andre aktører og privatpersoner primært med utgangspunkt i båt- og scootertransport fra Longyearbyen.

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- Beskrivelse av dagens turistaktivitet

#### *Dokumentasjon*

- Virkninger innenfor og utenfor planområdet
- Beskrivelse av påvirkning på turismen, primært bruk av eksisterende kaianlegg

#### **5.14. Barn- og unge**

Hvordan vil etablering av fiskebehandlingsanlegg påvirke barn- og unge.

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Oversikt over antall barn og unge i Barentsburg

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- Kartlegging av barn og unges interesser i det aktuelle området. Beskrive eventuelle konsekvenser for ved etablering av et fiskebehandlingsanlegg og foreslå avbøtende tiltak med hensyn til eventuelle utfordringer.

#### *Dokumentasjon*

- Beskrivelse av barn- og unges bruk av områder som påvirkes av drift av fiskebehandlingsanlegget.

#### **5.15. Bolig**

Trusten eier og drifter alle bygningene, messa og fritidsaktivitetene som er knyttet til bygg i Barentsburg. Er det ledig boligkapasitet i eksisterende bygningsmasse eller er det behov for nye boliger?

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Kapasitet på eksisterende boligmasse og antall ansatte ved fiskebehandlingsanlegget.

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- Beskrivelse av eksisterende boligmasse og behov utløst av tiltaket.

#### *Dokumentasjon*

- Beskrivelse og virkning av foreslått boligløsning

#### **5.16. Samfunnsikkerhet og beredskap**

#### *Kjent kunnskapsgrunnlag*

- Veileder Direktorat for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB).

#### *Behov for nytt kunnskapsgrunnlag*

- ROS henter kunnskap fra de relevante temaene beskrevet over

#### *Dokumentasjon*

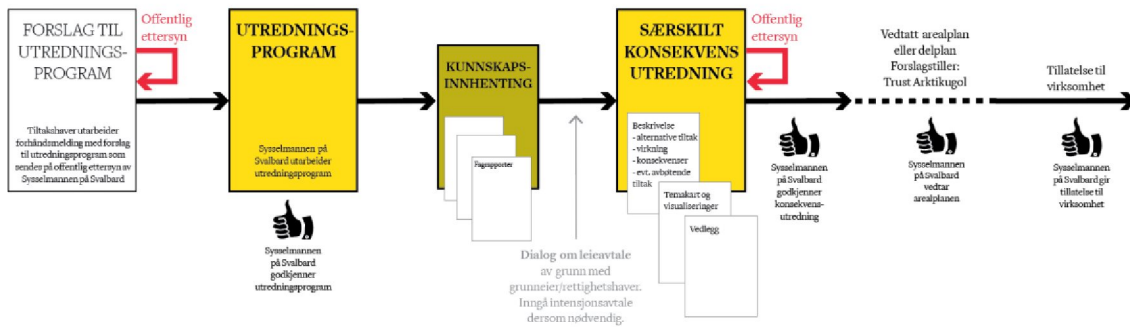
- Utarbeide ROS analyse iht. veileder fra Direktorat for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) med beskrivelse av virkning og avbøtende tiltak.

## **6. MEDVIRKNING OG KOMMUNIKASJON**

Trusten, som planansvarlig og hovedaktør i Barentsburg er en viktig part i arbeidet og vil bli holdt løpende informert om konsekvensutredningen. Sysselmannen vil sende utredningsprogrammet på høring til relevante høringsparter og innspillene vil vise om det er behov for å holde dialogmøte med relevante parter.

## 7. FORMELL SAKSGANG

Forslaget til konsekvensutredning sendes på offentlig ettersyn av Sysselmannen på Svalbard (SMS). Prosessen følger saksgangen under og er nærmere beskrevet i «Veileder: Arealplanlegging og konsekvensutredning på Svalbard».



Illustrasjon: LPO arkitekter



## 8. FRAMDRIFTSPLAN

	2020												2021												2022		
	mai	juni	juli	aug	sept	okt	nov	des	jan	feb	mars	april	mai	juni	juli	aug	sept	okt	nov	des	jan	feb	mars				
<b>Særskilt KU - sml §59</b> Dialog og veiledning SMS																											
Utarbeide forhåndsmelding med utredningsprogram																											
Sende forslag til utredningsprogram til SMS																											
SMS sender utredningsprogram på høring																											
SMS fastsetter utredningsprogram																											
Undersøkelser på steder																											
Utarbeide av rapporter i forbindelse med undersøkelser																											
Utarbeide KU i samsvar med fastsatt utredningsplan.																											
SMS sender KU på høring																											
SMS godkjenner KU																											

minimum 6 uker

maksimalt 10 uker

minimum 8 uker

normalt skal KU godkjennes 6 uker etter at høringsfristen